

Mavi Tarlalardan Yürü

Daha önce, kadınlar çiçeklerle geldiler, her biri diğerinden kırmızı. Bekledikleri şapele ağır kokuları sinmişti. Orgcu bir kez daha ağır ağır Bach toccata çaldı, ama sıraların arasına bir şüphenin gerilimi yayılıyordu. Sabah güneşinin eğik çizgisi, vaftiz kurnasının granit sırtını çoktan geçmiş, kurnanın içine kaymıştı. Rahip başını kaldırdı, yeşil ipekler içindeki nedimelerin çıt çıkarmadan dikildikleri açık kapılara baktı. Onların ardında cansız bir bulut, nisan göğünü bölüyordu. John Lawlor, yegâne çocuğuyla basamaklardan çıkıp kızının elini damada vermeden önce bulut parçalanmış ve sürüklenmeye başlamıştı.

Rahip, saate aldırmadan gelenleri içtenlikle karşıladı ve törene devam etti. Bazı kelimelerde takıldığı bir an oldu, ama çok geçmeden yeminler edildi ve Jackson sade, altın yüzüğü kızın parmağına taktı. Kilisenin giyinme odasında rahip, gelinin elinin ağır dolma kalemi alırken nasıl da titrediğini, koyu mürekkebin kayıt defterine nasıl da tereddütle aktığını düşündü; oysa Jackson imzasını cesur vuruşlarla, açık seçik atmıştı.

Şimdi rahip dışarıda duruyor ve şapelin önünde uzanan topraklara bakıyor. Taptaze bir gün, aydınlık ve rüzgârlı. Konfetiler mezar taşlarına, kaldırıma, oradan mezarlık yoluna uçuşmuş. Porsuk ağacında, tül duvağın bir parçası titreşiyor. Uzanıp daldan alıyor onu. Eline kaskatı geliyor, kumaş değilmiş gibi, bir tuhaf. Artık üstünü değiştirip köy yoluna çıkmak, çit basamağından atlamak ve nehirden aşağı yürümek istiyor. Orada, tarlalar arasındaki sazlık arazide, yaban ördekleri onu görün-

ce kaçışacaktı. Daha da uzakta, nehrin kıyısında sakinleşebilirdi ama anahtarı şapel kapısının kilidinde çevirir çevirmez görevinin onu beklediği sokakla yüz yüze geliyor.

Bugün köydeki pek çok dükkân kapalı: Ovulup temizlenmiş çelik tablalar kasabın penceresinde bomboş duruyor; tuhafiyecinin camındaki perdeler tamamen çekilmiş. Sadece gazete bayiiinin kapısı açık, makas tutan bir kız dünün gazetesinin başlıklarını kesiyor. Rahip sokağı geçiyor ve caddeden yukarıya, otele yürüyor. Burası bir zamanlar Protestanların arazisiydi. Ağaçlar her iki yanda göğe yükseliyor ve rüzgâr burada tuhaf biçimde insansı. Yumuşacık bir söz, söğütleri tarayıp geçiyor. Karaağaçlar tek bir nefeste eğiliyor. Bu yerle ilgili bir şeyler Antik dönemi akla getiriyor: tazyı, mızrağı, çıkırığı. Tarihten haz alıyor. Yakın geçmişte olanlar ise bambaşka bir mesele ve hatırlaması acı veriyor.

Gelin ve damat akrabalarıyla birlikte çimenlikte toplanıyorlar. Sert rüzgârda uçuşan uzun gece elbiseleri içinde nedimler sağdıcin söylediği bir şeye gülüyorlar şimdi. Fotoğrafçı önde; onlara nerede ve nasıl duracaklarını söylüyor. Rahip, kırmızı halıdan geçiyor ve damadın elini bir kez daha sıkmak için uzanıyor. Damat, alelade mavi gözleri olan tıknaz bir adam ve bedenlen epey güçlü.

“Hayırlı olsun,” diyor rahip. “Umarım çok mutlu olursunuz.”

“Teşekkür ederim Peder. Siz de araya girip bizimle fotoğraf çektirseniz ya?” diyor, onu gelinin yanına alarak.

Gelin, çilli omuzlarını açıkta bırakan bu elbiseyle çok güzel. Göğsünden uzun bir sıra inci sarkıyor. Rahip ona dokunmadan araya giriyor ve kızın parlak kırmızı saçlarının ayrıldığı yerde oluşmuş beyaz çizgiye bakıyor. Kız sakin görünüyor, ama elindeki buket titremekte.

“Üşümüştün,” diyor.

“Üşümedim.”

“Üşümüştündür.”

“Üşümedim,” diyor. “Hiçbir şey hissetmiyorum.”

Kız nihayet ona bakıyor. Yeşil gözler buz gibi, hiçbir şey belli etmiyor.

“Buraya bakın lütfen!”

Rahip, fotoğrafçının başının üstünden bulutlara bakıyor. Bulutlar hızla hareket ediyor, güneşi karartıyor, doğal olarak çimenliğe gölge düşürüyor.

“Güzel! Öyle kalın.” Bir düğmeye basılırken poz sabitleniyor, sonra gevşiyor. “Şimdi damadın ailesini alabilir miyiz? Damadın ailesinden herkes lütfen bir adım öne çıkabilir mi?”

Otelde, kalabalığın insanın içine işleyen hararetiyle, misafir seli var. Resepsiyona yakın bir kadın garson, kepçeyle kadehlere punç dolduruyor. Bir başkası keskin bir bıçakla ayakta, tutsülenmiş uzun bir somonu dilimliyor. Misafirler sıraya giriyor; çatallara, kapariye, limon dilimlerine uzanıyorlar. Dört bir yanlarında çiçekler var. Rahip daha önce böyle çiçekler görmemiş hiç: kocaman açmış lâleler, mavi sümbüller, bas bas bağırان kuzgunkılıçları. Kristal bir sürahi dolusu gülün yanında durup kokusunu içine çekiyor. Üstüne bir içki içme ihtiyacı çöküyor ve bara dönüyor.

“Merhaba Peder,” diyor, çok renkli bir elbise giymiş, iri yarı bir kadın olan Bayan Dunne. “Hoş bir tören oldu. Kısa ve öz tuttunuz.”

“O, işin kolay kısmıydı Bayan Dunne. Umarım bundan sonra mutlu olurlar.”

“Bunu ancak zaman gösterir,” diyor. “Dereyi görmeden paçayı sıvamayın.”

Rahip gülümsüyor. “Bir içki alır mısınız?”

“Hayır,” diyor. “Ağzıma koymam.” Kollarını kavuşturuyor.

“Hiç mi?”

“Evet. Hiç. Nedenini bilmiyorsanız akşama kadar kalın da görün.”

“Soda alır mısınız?”

“Almayayım,” diyor. “Akşam yemeğini bekliyorum.”

Rahip, kadının orada tek başına durmaktan mutlu olduğunu fark ediyor. Bara gidip sıcak viski sipariş ediyor. Kadın barmen içini çekiyor ve su ısıtıcısını çalıştırıyor, bir dilim limon kesip içine karanfilleri sıkıştırıyor, boş bir bardağa bir kaşık atıyor. Rahip, kalabalığa bakıyor ve birinin aşağı inmesini bekliyor. Onunla konuşanlar çoğunlukla kadın. Burada konuşmak isteyen insanlar var. Ona para borcu olan insanlar da orada.

Bayan Jackson, damadın annesi, soğuk sokaktan otele giriyor. Leylak rengi elbisesi, kızarmış tenine gitmemiş. Şapkasını çıkarıyor, nereye koyacağını bilemediğinden tekrar takıyor.

“Benim gibi yaşını başını almış bir kadın,” diyor, “bununla nereye gidiyorsa...”

Önceden sevdiği, ama artık sıkıldığı o eski oyun: Kendilerini kötülerler ki rahip onları pohpohlayabilsin. Her zaman iltifat peşindeler.

“Daha neler,” diyor. “Harika görünüyorsunuz.”

“Tanrı yardımcımız olsun Peder, ama bilmediğiniz çok şey var,” diyor gururdan dikleşip boyu üç santim uzayan Bayan Jackson.

“Rahip olunca farklı oluyor tabii,” diyor onun yeğeni olan kadın. “Normalde erkekler asla böyle söylemezler.” Mekânı inceliyor, ortamdaki erkekleri beğenmediği belli.

Bayan Jackson bu yorumu geçiştiriyor. “Eh, en azından birini evlendirdik. Şimdi geriye sadece bir tane kaldı, ama Tanrı biliyor ya, o oğlan başıma kalacak.”

“Evlenmeyecek mi sizce?”

“Kim alsın onu? Musibetin teki. Ya hep iş ya hep eğlence. Arası yok.”

“Bir içki alır mısınız Bayan Jackson?”

“Yok,” diyor. “Tanrı’nın izniyle gideyim de şu akşam yemeğinin icabına bakayım.”

Cemaatten olmayan genç bir kadın bara yaslanıp sipariş vermeye çalışıyor. Bardağına bakan berberin üzerine eğiliyor.

“O bardağın yarısı dolu mu, yoksa yarısı boş mu; ne diyor-sunuz Peder?”

“Nasıl isterseniz öyle olsun,” diyor rahip.

“Eh, kaç tane içtiniz bilmiyorum ama,” diyor kadın, “Bardak yarı dolu olmasa yarı boş da olamaz değil mi?”

Berber kaşlarını çatıyor ve sonra ne kast ettiğini anlıyor.

“Kadınlar,” diyor başını sallayarak. “Kadınların her şeye bir cevabı var.”

Bir çiçekçi kız, bir iki çocuğu peşinden sürükleyerek hızla geçiyor. Sıcak viski rahibi yatıştırıyor, aklına gençliğindeki kış gecelerini getiriyor. Noel'i ve annesini, annesinin nasıl da pudingin içine siyah bira koyup ona karıştırttığını, dilek tuttuğunu düşünmeye başlıyor. Onu zorlamadan rahipliğe teşvik etmişti. Bir keresinde, küçük bir rahip yardımcısıyken, kilisedeki giyinme odasında durmuş ve elini cübbenin, tünüğün üzerinde gezdirmişti. Kış güneşi, vitraylı üst pencereyi renklendiriyordu ve şapelde koro “Ne Yücesin Sen”i çalışıyordu. O an önünde bir yolun açıldığını hissetmişti, ama burada böyle şeyler üzerine düşünecek vakit yok. Lawlor, gelinin babası, gergince araya giriyor ve elini sımsıkı tutuyor. Rahip, avucunda parayı hissediyor.

“Verdiğimiz zahmet için,” diyor Lawlor sessizce.

“Sağ olun,” diyerek kabul ediyor rahip. “Benim için zevkti.”

Lawlor, Carlow yolu üzerinde seksen bir hektarlık arazisi olan bir dul. İpek kravat mükemmel bağlanmış; üstündeki şerit, takım elbisedeki incecik koyu kırmızı çizgileri ortaya çıkarıyor. Zevk sahibi, sevilen bir adam olarak tanınıyor. Başını eğmiş, başka bir adamın söylediklerini dinleyen damadının durduğu bara bakıyor.

“Sizce kardeşi ayakta durmayı becerebilecek mi?” diye soruyor Lawlor.

“Akşam yemeği birazdan verilmeyecek mi?” diyor rahip.

“Öyle bir ayarladık ki sağda solda gezinmeye vakit kalmayacak. Bizi her an çağırabilirler.” Susuyor ve yine damada gözleri-

ni diyor. “Bir kadın kararını verdi mi, ona karşı çıkamıyorsunuz. En iyisi hiç karışmamak.”

“Su akar yolunu bulur,” diye teselli ediyor rahip.

“Bazen,” diyor, başını öne eğip büyük, cilalı ayakkabısının ucuyla bar taburesine dokunarak. “Kenara çekilmek ve akıllarına koyduklarını yapmalarına, kendi hatalarını yapmalarına izin vermek zorundasınız. Zor olan bu. Ve o zorluğa dayanmazsanız başka sorunların ardı arkası kesilmez.”

Punç dolduran kız, bir gongla bara giriyor. “Lütfen yerlerinize geçin! Hanımlar ve beyler! Akşam yemeği servis edilecek!”

Şaşkınlık ortama dalga dalga yayılıyor. Kadınlar el çantalarına uzanıyorlar. İçki içenler panikliyor ve bir tur daha söylüyorlar. Masaların yerleştirildiği dans salonuna doğru bir sızıntı süzülüyor.

“Bana bir ihtiyacınız olursa,” diyor rahip, “nerede olduğumu biliyorsunuz.”

“Umarım size uğramak zorunda kalmam,” diyor Lawlor.

“Siz yine de uğrayın,” diyor rahip. “Çoğu akşam evde olurum.”

Erkekler tuvaletinde aynanın önünde duruyor, ellerini yıkıyor, saçlarını arkaya tarıyor. Saçları hızlı uzuyor, gözlerinin üstüne düşüyor; ama berbere son gittiğinde saçları kötü kesilmişti. Donal Jackson, sağdıç, içeri giriyor; duvara eğiliyor ve işiyor. Fayansa çarpan akıntı uzun ve sesli. Aletini yerleştirmeden arkaya dönüyor. Büyük bir alet bu; sağdıç onu kiralık pantolonun içine geri sokarken zorlanıyor.

“Sikik bir aksesuar işte Peder,” diyor. “Az çok seninki gibi.”

“Ağır ol!” diye bağırıyor, sifonu çekip kabinden çıkan Kennedy. “Buna gerek yok. Sen o şeyi göz önünden kaldırmaz mısın hiç!” Ama kısmen eğlenmekte. “Siz bu terbiyesize bakmayın Peder. Hiç orali olmayın.”

Rahip, kapıdan çıkarken ardından atılan kahkahaları duyuyor. Önceden—çok da önceden değil—onları duyamayacağı bir

yere gidene kadar beklerlerdi hiç değilse. Bara gitmek ve kendini bir kez daha toparlamak zorunda. Düğünler zordur. İçki su gibi akıp gider, konuşmalar yapılır ve o, orada olmak zorundadır. Bir adam, kızını daha genç bir adama kaptırır. Bir kadın, oğlunun kendini dengi olmayan bir kadının kollarına atmasını izler. Pek inanamadıkları bir şeydir bu. Masraf var, duygusallık var, geri dönüş yok. Ne zaman kalabalık önünde yeminler edilse insanlar ağlar.

Barda duruyor ve küçük bir Powers söylüyor. Kadın barmen içkiyi verirken ücretinin ödendiğini söylüyor. Rahip başını kaldırıp bakıyor. Barın uzak bir köşesinde, elinde yarım litrelik taze bir siyah bira tutan damat duruyor. Bardağını yukarı kaldırıyor ve gülümsüyor. Rahip, viskiyi kaldırıp bir yudum alıyor. Şu ana kadar Jackson'ın biliyor olabileceği aklına gelmemiştii hiç.

Kalabalık, masaların artık hazır olduğu dans salonunu doldurmuş. Gümüş sofra takımlarının parıltısı, mum ışığı, cilalanmış ahşap zemin üzerinde sandalyelerin gıcirtısı var. Cemaatin yarısı burada, bundan böyle küçük bir düğün hoş kaçmaz. Baş masada, damadınki hariç bütün sandalyeler dolu. Neden orada onun için bir sandalye ayrılacağını düşünmüştü ki? İsmine bakınarak masaların arasında beceriksizce dolaşıyor. Bayan Dunne uzaktan işaret ediyor, sandalyesini gösteriyor. Akrabaların olduğu masaya oturtulmuş. Solunda gelinin amcası. Sağında damadın teyzesi.

“Bakıyorum sizi diğer günahkârlarla birlikte oturtmuşlar,” diyor teyze.

Rahip karşılık vermiyor. Bir, iki dakika hava durumunu konuşuyor, sonra mönüye bakıyorlar. Yemekler altın yaldızlı harflerle basılmış ve iki seçenek sunmuşlar: Başlangıç olarak kremalı sebze çorbası ya da yarım avokado içinde yengeç eti. Sonra maydanoz soslu somon buğulama veya biberiyeli et suyunda kuzu.

Damadın teyzesi bunca tantanaya gerek görmüyor.

“Bir parça haşlanmış jambon neyimize yetmezdi? Anamızın karnından avokadoyla mı doğduk?” diyor takdir bekleyerek.

“Somonu nerede yakaladılar acaba?” diyor Sinnott. “Nehrin bana ait kısmında yakalamamışlardır umarım.” Nadiren aidat ödeyen ve Jacksonların tepesinden koyun çaldığını itiraf etmiş sıırım gibi bir adam.

Baş masadaki Lawlor, bir kadehe çın çın vurunca kalabalık susuyor. Personelden biri gelip mikrofonu rahibe veriyor. Rahip, kurulmuş gibi başlıyor.

“Ey Tanrım, Sen bizi kutsa. Bunlar Sen’in nimetlerin...”

Başlar öne eğiliyor. Ağlayan bir çocuk salondan çıkarılıyor. Amin der demez avokadolu servis tabakları ve çorba kâseleri beliriyor. Küçük yuvarlak ekmeklere tereyağı sürülüyor. Başlar inip kalkıyor. İki ellerinde de birer şişe bulunan kızlar, kırmızı ve beyaz şarap koyuyorlar. Fırında patates tabakları, sebzeler, et suyu dolu kayık tabaklar ortaya çıkarılıyor. Yemekler keyifle yeniyor ve ilk açlık dalgası yatıştırılana dek sessizlik hüküm sürüyor. Sonra konuşma başlıyor.

“Bir gram almıyorsunuz hiç Peder,” diyor teyze. “Sormamda bir sakınca yoksa, kilonuzu nasıl koruyorsunuz?”

“Yürüyorum,” diyor içini çekerek.

“Yürümek çok iyi diyorlar. Çok uzaklaşıyor musunuz?”

“Yol üzerinden mandıraya kadar gidiyorum, oradan da nehrin aşağısına,” diyor. “Ne zaman müsait olsam yürürüm.”

“O yolu biliyorum,” diyor Bayan Dunne. “Çinli’ye gittiniz mi hiç Peder?”

“Hayır.” Gülüyor. “Ne Çinlisi?”

“Eh, tanımamanız normal, adam Hristiyan değil, ama iyileşmek için ona giden insanlar var.”

“İyileşmek için mi?”

“Evet,” diyor tuza uzanarak.

“Tam olarak nerede yaşıyor?”

“Redmondların aşağısında, karavanda. Saman deposunun arkası var ya? O yoldan aşağı indiyseniz orayı da biliyorsunuzdur.”

“Adam mülteci, Çinli miymiş ne,” diyor Jacksonlardan olan adam. “Taş ocağından Redmond onu işçi olarak tuttu ve şimdi orada maryaları güdüyor.”

“Redmond şu ana kadar bir kuzu bile kaybetmediğini söylüyor,” diyor Breen. “Doğruyu söylemek gerekirse, dediklerine göre iyi adammış, her şeyi her zaman bizim yaptığımız gibi yapmasa da.”

“Köpek almayacakmış. Köpeklerden korkuyormuş,” diyor tepede oturan Mike Brennan.

“O kahrolası çoban köpeğini de yemiştir büyük ihtimal,” diyor Sinnott, fırında patateslerin sonuncusu için uzanırken.

“Tam olarak ne yapıyor?” diye soruyor rahip.

“Çobanlık yapıyor, söylemedim mi?” diyor Bayan Dunne.

“Yok. Demek istediğim, nasıl bir tedavi uyguluyor?”

“Tam bilmiyorum Peder. Tek bildiğim ona giden insanlar olduğu. Ona hiç gitmem ben. Bir derdim varsa, kırkçı çıkıkçı Nail’e giderim.”

“Sırtında ağı varsa harika bir adam,” diyor Breen.

“Ama bir tazının arkasında sıraya girebilirsin.”

“Ya da siktiri boktan bir midillinin!” diyor Sinnott. “Topal bir benekli at yüzünden iki saat beklemek zorunda kaldım.”

Kahkahalar atılıyor.

“Bir derdiniz varsa, aradığınız adam Çinli.”

“Hepsi laf. Onun ne faydası dokunabilir ki? Tek kelime İngilizce bilmiyor. Ona derdini anlatmanın mümkünatı yok.”

“Eh, seni derdini anlatmaktan hiçbir şey geri koyamaz yani!” Mike Brennan gülüyor.

“Elinle gösterebilirsin!” diyor Bayan Dunne.

“Donunu indirip ona mahallenin neresinden olduğunu söyleyebilir ve hayırlısı diyebilirsiniz,” diyor Sinnott. “Tabii ki sarı benizlilerden: It yiyip çay sıçıyor ya!”

“Ağır ol!” diyor Brennan kaşlarını çatarak. “Aramızda yakalık takmış bir adam var.”

“Evet,” diyor Sinnott homurdanarak. “Ve hepimiz biliyoruz ki beyaz yaka kolay kirlenir.”

Kahkahalar kırılğan bir sessizliğe dönüşüyor. Breen öksürüyor. Teyze, çatalıyla bıçağını bir kez daha düzeltiyor.

“Lekelerden bayağı anlıyorsun,” diyor Bayan Dunne, “ama pijamandaki her bir kırışığı beş kız kardeşin ütülüyor nedense.”

Vaziyeti toparlamak adına incelikli bir çaba, ama Sinnott’ın sözü hâlâ için için yanıyor.

Rahip, kuzu etini kesiyor. Mike Brennan, bir adamın koltuk değnekleriyle ilerlediği salonun diğer ucuna bakıyor.

“Yeri gelmişken,” diyor, “Donoghue’ye ne oldu?”

“Bu sabah bir düveden çifte yemiş,” diyor Sinnott.

“Bu önce ellerini ısıtması için ona ders olsun. Doktora gitmiş mi?”

“Hayır, gitmez o.”

“Götüremezsın,” diyor Breen.

“Demek evde değnekleri vardı o zaman. Bir evde iki şeyi asla tutmayacaksın: Koltuk değnekleri ve bebek arabası.”

“Tecrübe konuşuyor!” diye bağılıyor Bayan Dunne.

“Siz gülün bakalım, ama bundan doğru söz duyamazsınız. Mary sonuncuya hamileyken bebek arabasını avluya çıkarıp parafinle yaktım,” diyor Brennan. “Eve gelince başımın etini yedi, ama bunu yapmanın zamanı gelmişti artık. Tabii tavuklar arabasının sepetine yumurtlamaya başladı.”

“Sizde yedi tane var, değil mi; yoksa sekiz mi?” diyor teyze.

“Dokuz,” diyor Brennan, ceplerinde sigara ararken. “Ve bütün bunlardan sonra cigara için dışarı çıkmak zorunda olmak berbat bir şey değil mi?”

Ana yemek bittiğinden servis gerginliği azalıyor. Yemek tabaklarını almaya gelen kızlar artık daha rahat. Hiçbir şey kırılmamış. Kimse yemeksiz kalmamış. Tatlılar görünüyor: çilekli bademli turta, şerili pandispanya, krema. Tam hepsi kaşıklarını almış bir sonraki sohbete geçecekken, baş masadaki Donal Jackson

bardağına vurarak ayağa kalkıyor. Ayağa kalkar kalkmaz da sandalyesine geri düşüyor. Kalabalık susarak ona doğru dönüyor. Kulaklar dikilmiş. Bir kıkırtı salonda başıboş dolanıyor. Sağdıç tekrar ayağa kalkmaya çalışıyor. Bu sefer ayakta durmayı başarıyor, ama masaya yaslanmak zorunda; elleri masa örtüsünün üstünde hareketsiz.

“Herkes merhaba!” diye bağıyor. “Merhaba.”

Damat, piç ettiği lafı uzatmamasıyla ilgili bir şeyler mırıldanıyor. Sözleri istemeden mikrofondan duyuluyor.

“Herkes iyi günler!” diye haykırıyor sağdıç. “Umarım karınlarınızı doyurmuşsunuzdur.”

Bu noktada duruyor, nasıl devam edeceği konusunda kararsız. Geline bakıyor. Ağabeyine bakıyor.

“Ağabeyim, burada oturan Kate’le flört etmeye başladığında, hepimiz hayatta böyle güzel bir manita yapamaz demiştik.” Masa örtüsüne, kadehlere, gümüş tuzluk ve karabiberliğe bakıyor. “Şimdi başardığını gördüğümüze göre, hayıflanacak tek şey Kate’in bir kız kardeşinin olmaması!”

Masa örtüsünü ittiriyor ve tabaklar sarsılıyor. Bir kadeh kırmızı şarap, beyaz keten kumaşa damlayıp leke yapıyor.

Sinnott, rahibe gözünü dikip gülümsüyor, tekrar sağdıca bakıyor.

“Eğer bir kız kardeşi olsaydı araziyi paylaşabilirdik ve-”

Lawlor, çabucak mikrofonu elinden alıyor. Bunu bir beyefendi zarafetiyle yapıyor ve geldikleri için herkese en içten dilekleriyle teşekkür etmeye girişiyor. Biricik kızı iyi bir eş bulduğu için memnun olduğunu söylüyor. Onu iyi yetiştirmek için elinden geleni yaptığını ve her ne kadar orada olamasa da, kızının annesinin onlara yukarılardan baktığını ve hayır duasını verdiğini bildiğini söylüyor. Yemeği, şarabı, servisi övüyor. Sade tören için rahibe, buna şahitlik eden nedimelere ve damadın bütün yakınlarına teşekkür ediyor. Damadı aileye içtenlikle kabul ediyor ve damadın kızına hayatının geri kalanında iyi davran-

cağını umuyor. Başka da hiçbir beklentisinin olmadığını söylüyor ve oturuyor.

Damat, katlanmış bir parça kağıdı açıyor, herkese tekrar teşekkür ediyor, sonra kayınpederinin konuşmasının bir benzerini tekrarlıyor. Gelin sessizce oturuyor, etrafı konuşma yapan tüm bu adamlar tarafından sarılmış. Kadın bir garson şampanyayla geliyor, ama o istemiyor. Kate eli kadehinin sapını okşayarak orada otururken rahip bir şey hatırlıyor. Yalnız kalmak istemesine neden olan berrak, dirilmiş bir hatıra bu.

Pasta belirince alkışlar yükseliyor. Gelin ve damat ayağa kalkıp bıçağı tutuyorlar. Bıçağın ağzı, en alt kata kadar gömülüyor ve o zorunlu fotoğraf çekiliyor. Hemen sonra pasta geri gidiyor, dilimlenmiş ve üstüne şeker serpilmiş olarak minik tabaklarda geri geliyor. Çay, kahve dolduruluyor. Bayan Lawlor bir peçete alıp el çantasına atıyor.

“Hatıra,” diyor. “Şimdiye bir düzine almışımıdır.”

Rahibe yine mikrofon veriliyor. Ayağa kalkıyor ve kelimelelerin hiçbirini hissetmeden yemek için şükran duası ediyor. Son zamanlarda dua ederken duaları cevapsız kalıyordu. Tanrı nerede, diye soruyordu. Tanrı ne, değildi sorusu. Tanrı'nın ne olduğunu bilmemesini kafaya takmıyor. İnancında bir azalma yok—tuhaf olan da bu ya—ama Tanrı'nın ona kendini göstermesini istiyor. Tek istediği bir işaret. Bazı akşamlar, kâhya kadın gidince ve perdeler pencereleri tamamen örtünce dizlerinin üstüne çöküp ona nasıl rahip olunacağını göstermesi için Tanrı'ya dua ediyor.

Herkesten pastalarını bitirmesi isteniyor ki masalar geri çekilebilsin, mekân dans için boşaltılsın. İnsanlar bara, tuvalete gitmek üzere dans salonunu terk ediyor, sigara içmek için birahane bahçesine çıkıyorlar. Rahip bu noktada gidebilirdi. Hâlâ güle güle dediğini hatırlayacak kadar ayık olanlara gidebilir ve ellerini sıkabilirdi. Evinde şöminenin yakılmaya hazır beklediğini biliyor. Tek yapması gereken eve gidip bir kibrit çakmak. Sonra

uyku onu çekerek götürür ve gün biter. Ama dans için kalmak zorunda. Dansı izlemek için kalacak, sonra gidecek.

Müzik yavaş bir valsle başlıyor: “Bu Dansı Hayatımın Sonuna Dek Sürdürebilir miyim?” Damat gelinini piste götürürken, kızın elbisesinin kuyruğu topuklu ayakkabısına takılıyor. Kızarak durup düzeltiyor. Duvağı çıkarmış; o yüzden boynu, inciler sayılmazsa, çırlıçıplak ortada. Doğrulunca Jackson onu kollarına alıyor. Kendi isteğiyle gidiyormuş gibi kız. Işıklar, al-yansındaki pırlantada oynuyor. Beyaz ayakkabılar, kocasının pistte izlediği yolu takip ediyor. Bir kez dönüyorlar ve bir kez daha ve sonra damadın erkek kardeşi baş nedimeyle ortaya çıkıyor. Ayakları üstünde kuş gibi hafif. Sağdıçın konuşma kabiliyeti yok belki, ama dans edebiliyor. Damadın yakın arkadaşı da kendi nedimesiyle peşlerinden gidiyor. Kendilerine, birbirlerine güvenemiyorlarmış gibi çekingenler. Üç valsten sonra müzik duruyor ve sağdıç ağabeyine gelinle dans edip edemeyeceğini soruyor. Damat ona bakıyor. Lawlor, dans pistinin kenarında duruyor, damatla göz göze gelmeye çalışıyor. Adamın buna karışmamakta zorluk çekeceğini fark ediyor rahip, her ne kadar karışmaması gerektiğini söylemişse de. Damat tereddüt ediyor, ama sonunda razı geliyor ve kısa süre sonra gelin ile baş nedime değiş tokuş ediliyor.

Müzik grubu tempoyu arttırıyor, quickstep’e geçiyor. Sağdıç, jive’a başlıyor. Yıllar önce bir tür jive yarışmasını kazanmıştı ve şimdi becerisini göstermeye kararlı. Kollarıyla bir kemer oluşturuyor ve gelin altından geçip arkasından çıkıyor, ama sağdıçın istediği kadar hızlı hareket etmiyor. Sağdıç gelini fırıldak gibi çevirmek için ittiriyor, ama onu fırlatmak üzere kendi de dönerken eli kızinkini yakalayamıyor, onun yerine inci kolyeyi yakalıyor ve sağdıç dönerken ip kopuyor.

İnci taneleri ipten çıkarken rahip donakalıyor. Cilalanmış zeminde zıplayışlarını izliyor. Bir inci tanesi süpürgeliğe çarpıyor, gerisingeri yuvarlanarak Bayan Dunne’in uzattığı elinin yanın-

dan geçiyor. Inci, rahibin sandalyesine geri yuvarlanırken kadın bir rahatlama nidası koyveriyor. Rahip, elini aşağı uzatıp inci tanesini alıyor. Elllerinde sıcacık duruyor, onun sıcaklığıyla ısınmış. Bu, o günkü her şeyden daha çok tedirgin ediyor onu.

Rahip dans pistinden geçiyor. Gelin orada, elleri açık bekliyor. Inci tanesini eline koyunca, gelin gözlerinin içine bakıyor. Gözlerinde yaşlar var, ama bir tekinin bile düşmesine izin vermemek için gözünü kırpmayacak kadar gururlu. Gözünü kırpsaydı elinden tutup buralardan götürürdü onu. En azından kendine söylediği bu. Bir zamanlar kızın da istediği buydu, ama iki insan hayatın herhangi bir anında bir şeyi nadiren aynı anda ister. Bazen insan olmanın en zor yanı budur.

“Çok özür dilerim,” diyor rahip.

Gelinin açık avuçlarına bakıyor, biriken inci tanelerine. Bakışlarını tekrar onun yüzüne çeviriyor. Lawlor gözlerini rahibe dikmiş, ama Breen geliyor ve bu anı bozuyor.

“Sende kaç tane var?” diyor Breen.

“Kaç tane mi?” diyor gelin başını sallayarak.

“Evet,” diyor. “İpte kaç tane olduğunu biliyor musun?” Breen geline bakıyor ve yüzü değişiyor. “Ah be kızım, ağlama. Sadece bir kolye. Hemen tamir edilir.”

Balo salonunun kapısında damat, sağdıcın yakasına yapışmış. Kocaman eli sıkılı, yüzü öfkeden bembeyaz olmuş.

“Manyak herif!” diye kükrüyor. “Bir gün olsun kendini kontrol edemez misin sen be!”

*

Tekrar caddede olmak, o korkunç müziği geride bırakmak güzel. Rüzgâr dinmiş, ağaçlar artık hareketsiz. Dalın üstünde, bir karga tetikte oturuyor. Sokağın aşağısında bir baca, gökyüzüne beyaz duman püskürtüyor. Gazete bayii kapısını kapatmış, ama bahis dükkânında TV ışığı hâlâ yanıp sönmekte. Rahip pencerede duruyor; içeride, elinde açık bir kitap, derin uykuya dalmış

bir kız görüyor. İçeri girip onu uyandırmak, boynunun tutulacağını söylemek isterdi, ama yürümeye devam edip rahip evine gidiyor. Ayağı çakıl taşlarına değer değmez anlıyor ki içeri giremez. Gerisingeri sokağın aşağısına dönüyor, akaryakıt istasyonunu geçip köy yoluna yöneliyor.

İşte, evlendi artık. Bir an için yeni şeylerin de mümkün olabileceğini hissediyor, sonra o an kayboluyor. Manastırın yüksek duvarlarını, ardından pazar yerinin borumsu çelik parmaklıklarını geçiyor. Artık kaldırım yok; sadece çıplak yol, ayaklarının altında saçak saçak ölü yapraklar. Yol yer yer kaygan ve rahip kendine nereye gittiğini gerçekten bilmediğini söylüyor. Jacksonların bahçe kapısını geçiyor; süt kutuları kasada bırakılmış. Ara sıra, bir tarladan ya da barnaktan bir hayvan bir böğürtü koyveriyor. Bu cemaatin sığırlarının çoğu bu gece beslenmeyecek. Hiçbir düşüncenin zihnine hakim olmasına fırsat vermeden yürüyor. İki üç kilometre sonra, yolun aşağısındaki nehrin rahatlatıcı sesini duyabiliyor.

Mandıraya varınca Hunter's Lane'den aşağı dönüyor. Blackstairs dağı burada arazinin üstünde yükseliyor; tarlalara tuhaf, mavi gölgeler düşürüyor. Avcılar buraya pazarları iniyorlar, ekmek şarap ayininden sonra. Ölü av kuşlarını evde bırakmışlar: sülünler, ördekler, bir kaz. Kâhya onları asmış, yolmuş, sofraya koymuştur. Her ne kadar yemeklerden, et suyundan haz almış olsa da Rahip bunu düşünmekten hoşlanmıyor.

Yol, bir zamanlar bir evin durduğu yerde son buluyor; evin yan duvarları sarmaşığa boğulmuş. Akçağaçların yetiştiği sazlıklı yolda, suda bir çırpıntı, panik oluyor ve yaban ördekleri havalanıyor. Onların ardından salkımlar ürperiyor. Rahip, balıkçılı görmek için durup gökyüzüne bakıyor. Bu yola gelip de onu görmediği olmadı hiç. Onu tekrar görmek çok fazla şey istemek demek, ama birdenbire işte orada; kanatları yumuşak bir kıvrımla onu yavaş yavaş gökyüzüne taşıyor.

Durgun, kahverengi su, nehrin aşağısında akmaya devam ediyor. Sırf su orada durgun olduğu için her zamanki gibi derin bir huzur var. Öteki kıyıdaki ağaçların yansıması su yüzeyinde dalgalanıyor. Tek bir bulut gökyüzünde süzülüyor; öylesine solgun ve yersiz yurtsuz, başka bir günden kalma bir bulut gibi. Porsuk ağaçlarındaki duvak tülünü kaptığı aklına geliyor, elini cebine atıyor ve orada olduğunu hissediyor. Çıkarıp bırakıyor. Tül daha suya değmeden attığına pişman oluyor; bir şansı vardı, ama şimdi o şans yok oldu.

Kızın eve geldiği gece, meyve bahçesinde süt gibi bir sis vardı. Tüm Ruhlar Günü'ydü ve salonda, cayır cayır yanan ateşin karşısında tek başınaydı. O gün daha evvelen, hastanede genç bir adama son duasını okumuş, sonra akşam ayinini yönetmek için arabayla geri dönmüştü. Yalnız olmanın imkansızlığını hissettiği o gecelerden biriydi. Genç adamı düşünüyordu, kendisinin de hâlâ genç olduğunu. Şömine rafındaki saatin tik takları gürültülüydü. Ateşe daha fazla kömür attı, bir aşağı bir yukarı yürüdü. Kız, annesi için bir ayin kartı imzalatmaya gelmişti. Ondan içeri girmesini, onunla birlikte oturmasını rica etti. Kızın ayıp olmasın diye kaldığını hissediyordu. Asla ona dokunmak istememişti, ama kız gözlerini ateşe diktiğinde rahip, koyu kırmızı saçların ayrıldığı saç diplerinde oluşmuş çizgiye baktı. Sadece saçlarındaki ateşin sıcaklığını hissetmek için elini uzatmıştı. Tek yapmak istediği buydu, ama o, hareketi yanlış anlamış ve rahibe uzanmıştı.

Her zaman gözden uzakta yerlerde buluşurlardı: Cahore ya da Blackwater'daki taşlık kumsalda, Avondale'in bilinen patikalarının ötesinde, koruda. Bir keresinde kumsalda Bayan Dunne'a rastladılar. Onlara doğru yürüyordu ve uzaklaşmak için çok geçti, ama tam karşılaşmak üzereyken kadın denize doğru döndü. Ne o gün ne de o günden sonra onları gördüğüne dair bir ipucu verdi.

Mevsimler geçip gitti ve tekrar kış geldi. Uzaklaştılar, kuze-ye, Silent Valley'ye seyahat ettiler ve Newry kasabası yakınlarında ufak bir konukevinde kaldılar. O gece, akşam yemeğinden sonra, kız kadehinin sapını okşadı ve daha fazla katlanamayacağını söyledi ona. Rahipliği bırakmazsa, onunla bir daha bu şekilde görüşmeyecekti. Ertesi sabah eve dönüş yolu üstündeki bir açık hava müzesine uğradılar; Vikinglere ait bir avludan bahçe ve evden crannóg'lara geçerek, çağlar boyunca geriye gittiler ve Neolitik dönemden kalma bir mezarda turu bitirdiler. Orada, derme çatma, ahşap bir kayığın yarı yarıya battığı bir yapay bir gölün kıyısında durdular. Su yüzeyi, karahindiba tohumlarından kalın bir tabakayla örtülüydü. Soğuk bir rüzgâr sazların arasında tıslıyordu, ama onlar sessizdiler, bir daha hiçbir şeyin asla aynı olmayacağını bilerek donakalmışlardı.

O artık evli. Jackson, bu gece onu bir odaya götürecek ve elbisesini çıkaracak. Erkek kardeşin aleti, boyutu, onu pantolonun içine sokamayışı rahibin gözünün önünden gitmiyor hâlâ. Nehir kıyısına eğiliyor, birkaç uzun otun başını çekip koparıyor. Kasabaya geri dönüp yatağına girmeli, ama günün bitmesine izin vermeye gönlü yok. Onun yerine tam tersi yöne yürüyor, tarlalar arasındaki çit basamaklarından geçiyor. Arazi anızlı kaba topraktan, parlak buğday sürgünlerine dönüyor. Ne kuru bir kış geçirdiler. Ötede düzlük bir çayır var ve rahibin dört bir yanında koyunlar otluyor. Demek ki burası Redmond'ın arazisi. Yola bakıyor, büyük bir saman deposunun çatısını görüyor, depounun içinde bir karavan duruyor.

Onu görür görmez buraya bunun için gelmediğini söylüyor kendine. İsteddiği son şey yanında bir insan, ama ayakları o çayırda kendiliğinden geçiyor gibi. Kuytu bir mekânda, kuş üzümlü çalılarının ötesinde bir parça toprağa, koyunlar için teller ve ahşap çubuklarla düzgünce çit çekilmiş. Düzenli sıralar halinde delikler açılmış; tırmığın üzerine taze kil var. Gösterişsiz ke-reste kapıyı ittiğinde kapı gıcırıyor. Rahip bir süreliğine orada,

bahçede duruyor, dinliyor. İçeriden hiç ses duymuyor ve evde kimsenin olmadığına güvenerek kapıyı çalıyor. Çalar çalmaz da gitmek üzere arkasını dönüyor, ama kapı açılıyor ve ayağında parmak arası terlik, üstünde bol bir eşofman takımı, Çinli orada beliriyor.

“Evet,” diye gülümsüyor. “Gel.”

Rahip geri çekiliyor. “İyi akşamlar.”

“Evet,” diyor Çinli.

Gelmemeliydi, ama şimdi adamın evine girmemek de ayıp olur. Karavanın içi ıslıl ıslıl: cilalanmış bir zemin; kalın, beyaz yorganlı bir döşek. Demlenmiş çayın keskin kokusu, bir su ısıtıcısından çıkan buhar var. Parlak bir lambaya gölgelik takılmış. Neredeyse her şey beyaz, kontrplak da boyanmış. Kenarları işlenmiş büyük bir minder ve açık bir kitap var.

Çinli, rahibin ayaklarına bakıyor. Kirli ayakkabılar burada hakaret sayılır. Rahip ayakkabılarını çıkarıp dışarıda bırakıyor, bunu yaparken de ayaklarının ağrıdığını fark ediyor. Bir tabure çekiliyor. Çinli eline çabuk. Kıvrak bir adam, yakışıklı; evinde özgürce hareket ediyor. Rahip, tertemiz pencere camından nehre bir göz atıyor, yeni bir kıskançlık yarasının daha açıldığını hissediyor.

“Evet,” diyor Çinli. “Sende var dert.”

“Bende mi?”

Çinli başını sallıyor.

“Benim bir derdim yok,” diyor rahip.

Çinli gülüyor, bir derdi olan insanların böyle söylediklerini anlamış. Raftan bir bardak alıyor, bir teneke kutudan kurutulmuş yaprak çıkarıp bardağın içine ufalıyor, kaynamış su döküyor. Bardağı ağzına kadar dolduruyor, rahibe veriyor. Bardak neredeyse tutulamayacak kadar sıcak. Yapraklar başta yüzüyor, sonra yavaş yavaş çöküyor ve bardağın dibine yayılıyor. Tadı acı, üstelik dilini yakıyor. Çinli ona bakıyor. Gözleri kocaman açık, odaklanmış. Kollarını dirseğine kadar güzelce sıvıyor ve rahibe

uzanıp dokunuyor. Biri ona dokunmayalı üç sene olmuş ve bu yabancıнын ellerindeki şefkat ürkütücü. Neden şefkat, yaralanmaktan daha çok incitir insanı? Elleri kuru ve sıcak. Çenesine ulaşp boğazını sardıklarında rahip zorlukla yutkunuyor ve duvardaki bir resime bakıyor. Resim kaymak taşından sade bir kâse ile gölgesini betimliyor.

“Evet.” Çinli gidip döşeğe eliyle vuruyor.

“Ne?” diyor rahip.

“İyi,” diyor Çinli. “Evet.”

Rahip ceketini çıkarıyor ve döşeğe uzanıyor. Sırt üstü yatıyor, ama eller onu çeviriyor. Çorapları çıkarılıyor. Başparmaklar ayaklarına, topuklarına bastırıyor ve ayak tabanlarını iyice eziyor. Çinli bir şeyi kavramışçasına bir homurtu koyveriyor, rahibi yana çeviriyor ve onu ovmaya başlıyor. Ayak bileklerinden başlıyor ve sonsuz bir sabırla uyluğunun arkasına ilerliyor. Kaba etlerine gelince yumruğunu ete iyice gömüyor. Rahip bağırma isteği duyuyor, ama eller öteki bacağa geçerek bacaklarında ne varsa gövdesine ittiriyor, içindekiler bedeninin bir yanından öte yanına aktarılabilirmiş gibi. Rahip yavaş yavaş direncinin çöktüğünü hissediyor; iradesinin boyun eğdiğini gösteren o tanıdık, el üstünde tuttuğu his bu. Bırak adam vursun ona. Tuhaf bir his, ama yeni. Başını çeviriyor ve kaymak taşından kâseye bakıyor.

Lawlor’ın kızıyla geçirdiği zaman, parça parça aklına geliyor. Onu yakından tanımak ne kadar güzeldi. Kendini tanımanın, konuşmakla ilgili olmadığını söylemişti. Sohbet etmenin amacı, zaten bir dereceye kadar bildiğin şeyi ortaya çıkarmaktı. O, her sohbette görünmez bir kâsenin olduğuna inanıyordu. Konuşmak, makul kelimeleri kâseye koyma ve diğerlerini kâsedden çıkarma sanatıydı. Güzel bir sohbette kendini olası en iyi şekilde keşfedebiliyordun ve sonunda kâse bir kez daha boşalıyordu. Bir adamın hem kendini tanıyıp hem de yalnız yaşayamayacağını söylemişti. Sevişmenin bedensel bilgiyle alakalı olmadığına inanıyordu. Fikirleri onu bazen sinirlendirirdi, ama kızın hak-

sız olduğunu asla kanıtlayamazdı. Salondaki o geceyi, pürüzsüz çilli kollarını anımsadı. Newry kasabasında yatağın kenarına oturup kopmuş düğmeyi rahibin gömleğine dikişini. Ertesi gün, son sabahlarında, pencere açık yatakta yatmışlardı ve rahip rüyasında esen rüzgârın kızın bedenindeki çilleri süpürdüğünü görmüştü. O sabah sonradan, kız başını çevirip ona bakınca rahipliği bırakamayacağını söylemişti.

Çinli şimdi rahibin ellerine geçti, rahibe elleri kesin kopacakmış gibi gelinceye kadar bileklerinden asılıyor. Başı kaldırılıyor, başıyla gittikçe genişleyen daireler çiziliyor. Dizler, başının her iki yanına çekiliyor. Çinli omurgasının dibinden, kuyruk sokumundan gövdesine doğru çeke çeke bir şeyler getiriyor. Kırmıldamak istemeyen kaskatı bir şey var, ama ellerin umurunda değil. Rahip, daha kendini hazırlayamadan içinde bir şeylerin kıvrıldığını hissediyor—suyun başka bir dalgayı biçimlendirmek üzere kıvrılarak kıydan geriye çekilmesi gibi—ve o, parçalanaarak ağzından dökülüyor: Onun ismi olan korkunç bir çılgılık. Ve sonra bitiyor.

Ölçemediği bir zaman sonra yavaşça doğrulup odaya bir göz atıyor. Çinliye, kendi çıplak ayaklarına, yere bakıyor. Oda artık daha sıcak ve karnı acıkmış. Adam tekrar su ısıtıcısını dolduruyor, bir kibrit çakıyor, sanki bu her gün oluyormuş gibi.

“Teşekkür ederim,” diyor rahip en sonunda. “Teşekkür ederim.”

Çinli, bir fincan taze çayla yanına çömeliyor. İşte kendine ait temiz bir yerde, mutlu mesut yaşayan bir adam. Yaptığı işe inanan, çalışmaktan keyif alan bir adam. Rahip, ona bir şeyler vermek zorunda. Elini cebine atıyor ve Lawlor’un verdiği parayı hissediyor. Çinli, parayı alırken önünde eğiliyor, ama banknotları saymıyor. Mutfak masasındaki kahverengi bir kavanozun içine atıyor öylece.

Rahip duvardaki baskıyı işaret ediyor.

“Bu ne?” diye soruyor.

“Eski,” diyor Çinli.

“Boş,” diyor rahip gülerek.

Çinli anlamıyor.

“Boş,” diyor rahip. “Dolu değil.”

“Evet,” diyor Çinli. “Sende var dert.”

Rahip çoraplarını buluyor ve ayakkabıları için dışarı çıkıyor. Mavi gecenin karanlığı tarlalara yayılmış. Kereste bahçe kapısını ittiriyor ve ardından kapanırken çıkardığı sesi dinliyor. Orada durup dünyaya bakıyor. Bahar gelmiş, kuru ve vaat dolu. Akçağaç çiçek açıyor, solgun dalları pirinç sarısı. Her şey daha keskin görünüyor artık. Çit direklerinin karşısında gece kendini hazırlamış. Tırmık parlıyor, çok sevilmiş ve yıpranmış bir nesne. Tanrı nerede, diye sormuştu ve bu gece Tanrı cevap veriyor. Havada yabani frenküzümü çalılarının keskin kokusu var. Bir kuzu, derin uykusundan sıçırıyor ve mavi tarlanın içinden yürüyüp gidiyor. Başının üstünde yıldızlar yerlerine geçip kurulmuş. Tanrı, tabiattır.

Newry kasabasının dışında bir yatakta, Lawlor’un kızıyla çıplak yattığını hatırlıyor. Bütün o karahindibaların tohuma kaçtığını ve kıza onu her zaman seveceğini söyleyişini hatırlıyor. Bunları eksiksiz hatırlıyor ve hiç utanç hissetmiyor. Yaşamak ne tuhaf. Yakında Paskalya olacak. Yapılacak işler var, Palmiye Pazarı için bir vaaz yazılması gerek. Yola çıkan tarlalara tırmanıyor tekrar, gelecekteki hayatını düşünüyor, bir rahip olarak, ağaçların Romalı dilini çözecek elinden geldiğince.